

TOIMIALAKLUSTERIKOKOUS

MUISTIO

Rakennusala

Aika: 20.9.2023 klo 12-14

Paikka: Koulutus Nord, Skolvägen 12 Övertorneå. Janne Ekman järjesti REDUn koulutusajona yhteiskyydin Rovaniemeltä.

Aloitettiin loistavalla opiskelijoiden valmistamalla oppilasravintolalounaalla klo 11 paikallista aikaa.

1. Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen, sihteerin valinta

Kutsutut:

Juha Mäntynen, Rakennusteollisuus RT

Tuula Pekkala, ELY

Janne Turunen, TE-toimisto

Mikko Raappana, TE-toimisto

Veli-Pekka Laukkanen, Rovaniemen

koulutuskuntayhtymä REDU

Sirpa Tuomisto, Lapin koulutuskeskus REDU

Pekka Uutela, Lapin ammattikorkeakoulu

Pertti Turunen, Lapin koulutuskeskus REDU

Janne Ekman, Lapin koulutuskeskus REDU

~~Kai Heikkinen, Ammattiopisto Lappia~~

Tytti Ahoranta, Digipolis

~~Martti Mylly, Ammattiopisto Lappia~~

~~Tommi Poutanen, RovLappi Oy~~

~~Kai Ryyänen, Lapin ammattikorkeakoulu~~

~~Juha Alapuranen, YBT~~

~~Anne Syväjärvi, ELY~~

~~Kari Skyttä, ELY~~

Pilvi Ryökkynen, Koulutus Nord

Olli Airaksinen, Infra

Ville Vuorjoki, Rakennusliitto

Miikka Ollila, Yit

Esitys: Kokouksen puheenjohtaja Juha Mäntynen avasi kokouksen ja totesi osallistujat (yliviivatut ei paikalla) Sihteeriksi valittiin Veli-Pekka Laukkanen

- Toimialaklusterin kokoonpano
- Käytiin esittäytymiskierros, kun klusteriin on tullut uusia jäseniä

2. Edellisen kokouksen muistio

Esitys: Edellisen kokouksen muistio käynyt sähköisesti kommentoitavana klusterin jäsenillä ja on julkaistu Lapin Luotsi sivustolle. [rakennusalanklusteri-muistio-08022023.docx \(live.com\)](#)

- Rakennusklusterin tapaaminen 08.02.2023 Ylitornio, YBT betonielementtitehdas vierailu
- Saatiin esittely perheyrytyksestä nimeltä YBT, joka operoi sekä Suomessa että Ruotsissa, josta 2/3 liikevaihdosta tulee. Esimerkki mitä esim. Ruotsin markkinoille pääseminen ja pärjääminen vaatii.
- Klusterissa keskustelussa, mm. Rakennusalan suhdannetilanne; inflaation, koronan vaikutus rakentamiseen. Työvoiman tarpeen ja työttömyyden tasapaino; kohtaanto-ongelmaa, osaamisvajetta ja työn houkuttelevuus. Käytiin läpi koulutuksen veto- ja pitovoimatilanne.
- Vähähiilisyysvaikutukset rakentamiseen ja sen osaamistarpeet ja koulutus (ei pelkkä materiaaliasia, puu/betoni)
- Ara-rahoitus ja tuet keskustelussa alan sisällä. ARA hintaraamat ei riitä ja käsittelyajat liian pitkiä. Pohjoisen investointeja jäissä. Lähestytty ARA asiasta.

3. Koulutus Nord

Esitys: Pilvi Ryökkynen joukkoineen Koulutus Nordin esittely Kalottgårdenilla. Kokouksen jälkeen ajellaan Hietaniemeen, toiselle kampukselle, jossa rakennusalan koulutuksiin tutustuminen ja loppu kaffet.

Koulutusjohtaja Pilvi Ryökkynen esitteli laajasti Koulutus Nordin historiaa, rakenteita, toimintaa ja rahoitusta. Esitys oli mielenkiintoinen, koska opiskelijoita hakeutuu työvoimatoimioston kautta koulutuksiin Ruotsista, Suomesta ja Norjasta ja koulutuksessa sovelletaan näiden maiden tutkintorakenteita ja opintosuunnitelmia. Koulutuksen järjestäminen kolmella eri säädöspohjalla ja kielellä tuo omat haasteensa. Lisäksi Meänkieli on virallinen koulutuskieli. Koulutus Nord tekee tiiviisti yhteistyötä työelämän, yritysten ja lukiokoulutuksen kanssa ja toimii kansainvälisissä yhteistyöhankkeissa. Käytiin tarkemmin maakohtaisia rakennusalan vaatimuksia ja koulutuksen eroja.

- Liitteenä Koulutus Nordin esittelydiat (liitteenä)

4. Klusteritoimijoiden ajankohtaiset kuulumiset ja näkymät

Esitys: Kuullaan rakentamisalan ajankohtaiset: Pj. Juha Mäntynen ja kokouksen edustajat

Juha Mäntynen

- Rakennusallalla jyrkkä muutos asuntorakentamisessa, korkojen nousu, kulurakenne on noussut ja ostajien luottamus sekä sijoittajien odotukset tuotosta on laskeneet.
- Budjettiriihessä useita rakennusteollisuuden elvytystoimenpiteitä – päätöksiä ei vielä ole tiedossa
- Riskinä on, että varovaisuus siirtyy myös julkisrakentamiseen – josta seuraa rakennusvelkaa ja heikentää alueen työllistymismahdollisuuksia – hankkeita on kuitenkin aivan hyvin käynnissä
- Koulutusorganisaatioihin tulee viestiä, että suhdanteet vaihtuvat ja tilanne voi olla toinen, kun opiskelijat ovat valmistumassa – Rakennusteollisuudessa odotetaan kutsua oppilaitoksiin/hyödynnetään myös yritysten mahdollisuus tulla kertomaan rakennusalan mahdollisuuksista
- Puolustusvoimien lisärakennustarpeet Pohjois-Suomessa merkittävät (150 milj.€ päätetty Rovaniemelle) Nato lisännyt myös odotuksia
- Klustereiden puheenjohtaja tapaaminen;
- Matkailualan klusterista – huutava pula asunnoista – kuka ottaa gryndeririskin – ARA tuki voisi olla ratkaisu asuntorakentamiseen
- Ennakointi pitkällä tähtäimellä miten selätetään pienenevä ikäluokka, että saadaan opiskelijoita ja sitä kautta osaavaa työvoimaa – Suurin pullonkaula yritysten kasvulle on osaavan työvoiman saaminen.
- Teknologiaeollisuudella huutava pula osaajista
- Koulutus- ja työvoimaperäinen liikkuvuus ja sen helpottaminen
- Omavaraisuusteema – suhteellinen omavaraisuus rakennusallalla hyvä

Olli Airaksinen

- ARA rahoitus tarkastelussa– sijoittajat varovaisia, kun kauppa ei käy ja myymättömiä asuntoja on paljon
- Muuhun kuin asuinrakentamiseen voisi olla tervettä kysyntää – urakointien hinnat tilanteesta johtuen laskussa
- Korjausrakentamiseen voisi olla hyvä aika
- Matkailurakentamisessa – isoja hankkeita Pohjois-Suomessa
- Kaivoshankkeet – laajennukset ja uusia
- Työvoimasta pulaa ja riskinä vielä siirtymä alalta

Janne Ekman

- Opiskelija tilanne hyvä työ tilanne heikentynyt
- Ruotsiin rakennuksille tarvitaan tekijöitä – mutta välttämättä suomalaisia ei ”haluta”
- Omakotitalojen rakentaminen hiljentymisen – palataan perinteiseen rakentamisen rytmiin

- Kaivoshankkeena Suhangon tien rakentaminen työllistää maarakentajia

Pertti Turunen

- Talonrakentamiseen oli hyvin hakijoita, samoin talotekniikkaan
- Yrityksille markkinoidaan hiljenevään aikaan AT/EAT koulutuksia

Ville Vuorijoki

- Uudisrakentaminen hiljenee – julkisrakentamista / hiihtokeskukset vielä vetää
- Jatkokoulutusmahdollisuus hiljenevään aikaan hyvä lomautetuille ja työtä vaille jääville – voivat hakeutua TE -koulutuksen kautta – lomautettuja / päivärahan hakijoita / palkkaturvan hakijoita on enemmän – Työttömyystilastoissa ei vielä selvästi näy
- Korjausvelkaa kuitenkin on edelleen paljon ja nyt olisi hyvä aika
- Ruotsin investoinnit ja pätevyitymien Ruotsin rakennuksille olisi hyvä mahdollisuus

Tuula Pekkala

- TE- koulutus esim. muurausalan koulutuksiin ei ole ollut hakijoita
- Miten tavoitetaan lomautetut
- Tarvittaisiin ideoita mitä – vientirakentaja (yhteistyö Nordin kanssa)
- Rakennusmittaus – tarvitaan lisää osaamista ja osaajia (maanmittaus)
- Rakennusalan lisä / täydennyskoulutuksen – tarjousaika päättyy perjantaina
- Utsjoella esim. ei saa tekijöitä omalta pakkakunnalta – hankitaan Suomen kielen koulutusta mahdollisille työperäisille maahanmuuttajille.

Mikko Raappana

- Työvoimakoulutukseen hakijoita ei vielä suuressa määrässä ole – pitäisi lisätä täydennyskoulutuksia

Janne Turunen

- Merilapin alueella myös tänään avattu Kemin Metsä Fibre – ja sen sivuvirrat synnyttävät lisätarpeita

Tytti Ahoranta

- Kemi-Tornio alueella rakennushankkeita; Biltema ja liikuntahalli.
- CLT-rakentaminen
- Rakennusklusterissa on seurattu Euroopan suurimman rakennusinvestointia ja todettiin, että Kemin Biotuotelaitoksen avajaiset pidetään tänään.

Pekka Uutela

- Opetus

Syksyn yhteishaussa oli tammikuussa 2024 alkava rakennusmestari koulutus.

25 aloituspaikkaa + 10 avoimen kautta (polku, väylä etc)

Ensisijaisia hakijoita 99 ja yhteensä 198.

Kevään yhteishaun kautta nyt syksyllä 2023 aloitti RKM- ja inssiryhmät, yhteensä 126 opiskelijaa (16 avoimen kautta)

Valmistuneita tällä hetkellä yhteensä 40 (tavoite 70, johon ei päästä). Ei vielä valmistuneita rakennusmestareita.

Monimuodossa siirretty lähijaksoihin keskiviikosta perjantaihin, viikonloput vapaat.

Syyskuun alussa osa Jokiväylä 11 rakennuksesta ilmanvaihtoremontissa, joten paljon opetusta ollut päiväpuolelle syyskuun alussa verkon kautta. Nyt saatu koko talo käyttöön.

Yksi talonrakennuksen lehtorin toimi tulee syksyn aikana avoimeksi.

- TKI

Uusi olosuhdetila valmistumassa. Tilan koko 7*10 m, lämpötila alue -30 - +40 C. Käyttöönotto syyskuun lopulla

Mikrorakennus valmistunut (Coolbox). Tilassa tutkitaan ja testataan mikrorakennuksen käytön lisäksi erilaisia (off-grid) lämmitysratkaisuja

Vanhan rahoituskauden hankkeet päättyivät viimeiset elokuun lopulla.

Pikkuhiljaa saatu uuden rahoituskauden päätöksiä rahoittajilta.

Keväällä rahoituskauden vaihtuessa kuuden henkilön työsuhde päättyi, kun hankkeet loppuivat ja uudet eivät vielä alkaneet.

Nyt näyttää, että lisää tki-henkilöstöä pitää alkaa rekrytoida.

Uuden rahoituskauden kuviot vielä hakevat suuntaansa johtuen rahoittajan käyttöön ottamista uusista flat rate asioista.

Olli Airaksinen

- Pohjoinen ohjelma miten saadaan koulutuksen näkymää tulevaisuudesta paremmin esille.

Tytti /Olli

- Viestinnän ja mielikuvien luominen

5. Seuraava kokousaika ja -paikka sekä teema

Esitys: Sovitaan seuraava kokous tiistai 20.2.2024 klo 12 - Rovaniemelle, paikka tarkennetaan myöhemmin.

6. Kokouksen päättäminen

Esitys: Puheenjohtaja Juha Mäntynen päätti kokouksen klo 14 ja siirryttiin tutustumaan rakentamisan koulutukseen Hietaniemeen.